

Elżbieta Pułka

"Walka o ideowo-polityczne oblicza rosyjskiego neoslawizmu w latach 1906-1910", Antoni Giza, "Slavia Orientalis" nr 3 (1983) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 29/1 (99), 191

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

GIZA Antoni: Walka o ideowo-polityczne oblicze rosyjskiego neosławizmu w latach 1906-1910. "Slavia Orientalis" 1983 nr 3 s. 319-330.

Autor przedstawia koncepcje polityczne i ideowe ruchu neosławistycznego w opozycji do XIX-wiecznego panślawizmu. Głównym interesującym go problemem jest stosunek ideologów kierunku do tzw. sprawy polskiej. Artykuł prezentuje m.in. postawę Wsiewołoda Swatkowskiego, przedstawiciela liberalizmu w słowianofilstwie, a także przebieg i wyniki pracy zjazdu słowiańskiego w Pradze w lipcu 1908 oraz konferencji stowarzyszeń słowiańskich Rosji w Petersburgu 19 kwietnia 1909. Wyjaśnia także powody de-liberalizacji ruchu i wycofania się z niego Polaków, a następnie Słoweńców i Chorwatów.

BP/99/19

E.P.

GÓMORI George: Norwid o Mickiewiczu - spojrzenie poromantyczne. "Studia Norwidiana". 1. Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 1983, s. 71-80.

Tezę artykułu jest pogląd, że Norwid był pierwszym poetą poromantycznym, który przedstawił uzasadniony pogląd na Mickiewicza (następcą Norwida był Wyspiański). Autor przywołuje opozycyjną postawę, jaką zajął Norwid wobec Mickiewicza w 1848 i jego późniejsze osobiste kontakty z poetą. Młodszy o pokolenie nie mógł przyjąć powszechnie przyjętej postawy apoteozy wieszczca. W wygłoszonych w 1860 roku wykładach o Słowackim, ukazał Mickiewicza jako czołową postać polityczną i jako jednego z trzech polskich wieszczów. W wykładach tych kojarzy postać Mickiewicza z Mojżeszem, podczas gdy siebie widzi jako apostoła z Nowego Testamentu. Norwid nigdy nie odmawiał Mickiewiczowi wielkości, uważał go jednak za proroka Starego Testamentu. To przekonanie wywodzi się z Norwidowskiej koncepcji narodu: naród to nie tylko plemię oddzielające grupę ludzi, ale siła wiążąca społeczność.

BP/99/20

A.B.